
MEGHÍVÓ

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

2017. ÉVI MÁJUSI

RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
188. KÖZGYŰLÉSÉNEK
TÁRGYSOROZATA

2017. május 8. (hétfő)

ÜNNEPI ÜLÉS

(10.00–11.15)

1. Elnöki megnyitó
2. Díjátadás (Akadémiai Aranyérem, Akadémiai Díjak, Akadémiai Újságírói Díj, Wahrmann Mór-érem, Arany János-díj)

MUNKAKÖZGYŰLÉS I.

(11.15–13.00)

1. Elnöki beszámoló
Lovász László, az MTA elnöke
2. Hozzászólások, vita, szavazás az 1. napirendi pontról
3. Beszámoló az MTA 2016. évi költségvetéséről és vagyoni helyzetéről
Lovász László, az MTA elnöke
4. Javaslat az MTA 2018. évi költségvetési irányelveire
Lovász László, az MTA elnöke
5. Hozzászólások, vita, szavazás a 3–4. napirendi pontokról
6. Beszámoló az MTA-kutatóhelyek 2016. évi tevékenységéről
Török Ádám, az MTA főtitkára
7. Beszámoló az AKT 2016. évi tevékenységéről
Török Ádám, az MTA főtitkára
8. Az MTA Felügyelő Testületének jelentése
Náray-Szabó Gábor, az MTA Felügyelő Testületének elnöke

9. Az MTA Vagyonkezelő Testületének beszámolója
Korinek László, az MTA Vagyonkezelő Testületének elnöke
10. Hozzászólások, vita, majd szavazás az 6–9. napirendi pontokról

Ebéd (13.00–14.00)

MUNKAKÖZGYŰLÉS II.

(14.00)

11. A Magyar Tudományos Akadémia Alapszabályának és
Ügyrendjének módosítása
Lovász László, az MTA elnöke
12. Hozzászólások, vita, majd szavazás a 11. napirendi pontról
13. Beszámoló az akadémiai kutatóintézet-hálózat 2010–2015
közötti tevékenységéről
Török Ádám, az MTA főtitkára
14. A kutatóhálózat működését értékelő bizottság beszámolója
Lovász László, az MTA elnöke
15. Az akadémiai kutatóintézet-hálózat szakmai és működési
tevékenységeinek felülvizsgálata során megfogalmazott
javaslatok, cselekvési pontok
Lovász László, az MTA elnöke
16. Hozzászólások, vita, majd szavazás a 13–15. napirendi
pontokról
17. Nők a Kutatói Életpályán Elnöki Bizottság beszámolója
Lovász László, az MTA elnöke
18. Hozzászólások, vita, majd szavazás a 17. napirendi pontról

Kávészünet, Kodály-émlékműsor (45 perc)

19. Beszámoló a Doktori Tanács 2016. évi tevékenységéről
Zalai Ernő, az MTA Doktori Tanácsának elnöke
20. Beszámoló a Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottság 2016. évi tevékenységéről
Solymosi László, az MTA Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottságának elnöke
21. Beszámoló a Tudományetikai Bizottság 2016. évi tevékenységéről
Lamm Vanda, az MTA Tudományetikai Bizottságának elnöke
22. Beszámoló a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia 2016. évi tevékenységéről
Ferenczy Győző, a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia ügyvezető elnöke
23. Beszámoló az MTA területi bizottságok 2016. évi tevékenységéről
Lovász László, az MTA elnöke
24. Hozzászólások, vita, majd szavazás a 19–23. napirendi pontokról
25. Tájékoztató az Akadémia által indított jótékonsági gyűjtésről és javaslat a következő évi jótékonsági gyűjtés céljának meghatározására
Lovász László, az MTA elnöke
26. Hozzászólások, vita, majd szavazás a 25. napirendi pontról
27. Egyéb beérkezett javaslatok
28. Hozzászólások, vita, majd szavazás az egyéb javaslatokról

2017. május 9. (kedd)

MUNKAKÖZGYŰLÉS (ZÁRT ÜLÉS)

(10.00)

1. A tisztségviselői megbízatások lejártának megállapítása
2. A Jelölőbizottság előterjesztése
Keviczky László
3. Hozzászólások
4. Tisztségviselők választása
5. Az MTA elnökének megválasztása
6. Az MTA főtitkárának megválasztása
7. Az MTA főtitkárhelyettesének megválasztása
8. Az MTA alelnökeinek megválasztása
9. Az MTA választott elnökségi tagjainak megválasztása
10. Közgyűlési bizottságok választása
11. Hozzászólások
12. A Doktori Tanács tagjainak megválasztása
13. A Doktori Tanács póttagjainak megválasztása
14. A Felügyelő Testület tagjainak megválasztása
15. A Vagyonkezelő Testület tagjainak megválasztása
16. A Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottság elnökének megválasztása
17. A Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottság tagjainak megválasztása
18. A Tudományetikai Bizottság tagjainak megválasztása
19. Az AKT két tagjának megválasztása
20. A Jelölőbizottság egy tagjának megválasztása
21. Zárszó

Ebéd (12.30–13.45)

TUDOMÁNYOS ELŐADÁSOK

(14.00)

- 14.00–14.35 **Vírusok és daganatok a májban: a kezelés molekuláris alapjai**
Dr. Schaff Zsuzsa, az MTA rendes tagja
- 14.35–14.55 Hozzászólások
- 14.55–15.30 **A csillagok halálától a lakható bolygóig – Űrcsillagászat és az Európai Űrügynökség tudományos programja**
Kiss L. László, az MTA levelező tagja
- 15.30–15.50 Hozzászólások
- 15.50–16.10 Szünet
- 16.10–16.30 **„Honnan és hová?” Az Arany János-hagyaték múltja és jövője**
Korompay H. János, az MTA doktora
- 16.30–16.50 **Nyelviség – hagyomány – irodalom (Arany János öröksége modern irodalmunk nyelvi tudatában)**
Kulcsár Szabó Ernő, az MTA rendes tagja
- 16.50–17.20 **Arany János megidézése – A Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia összeállítása**
Mácsai Pál színművész előadásában

Helyszín: MTA Székház, Díszterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. I. em.

2017. május 10. (szerda)

KÜLSŐ TAGOK FÓRUMA

(10.00)

Megnyitó

Kocsis Károly, a Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság elnöke

Levezető elnök:

Vékás Lajos, az MTA alelnöke

AZ AKADEMIA AZ INTEGRÁLT MAGYAR TUDOMÁNYOS KÖZÖSSÉG SZOLGÁLATÁBAN

Ünnepélyes díjátadás

Az Arany János-díjak és az Arany János-érmek átadása

Az elismeréseket átadja: *Lovász László, az MTA elnöke*

ARANY JÁNOS-DÍJASOK A MAGYAR-MAGYAR EGYÜTTMŰKÖDÉSEKÉRT

Hogyan születik véletlen megfigyelésből új tudományterület? A Janus-arcú lizofoszfatsav biomediatör negyedszázados története

*Tigyi Gábor, az MTA külső tagja, egyetemi tanár (Amerikai Egyesült
Államok); hazai partner: Benyó Zoltán, az MTA doktora, egyetemi tanár,
intézetigazgató (Semmelweis Egyetem)*

Hogyan határozzák meg jövőnket az intelligens és optimális modell alapú prediktív irányítások? Irányítástechnikai innováció Erdélyben

*Dávid László, egyetemi tanár, rektor (Románia); hazai partner: Friedler
Ferenc, egyetemi tanár (Pázmány Péter Katolikus Egyetem)*

Határtalanítás a magyar nyelvészetben

Csernicskó István, habilitált egyetemi docens, intézetvezető (Ukrajna);

hazai partner: Kontra Miklós, az MTA doktora, egyetemi tanár (Károli Gáspár Református Egyetem)

Vita

Helyszín: MTA Székház, Felolvasóterem

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. I. em.

FIATAL KUTATÓK FÓRUMA

(14.00)

Helyszín: MTA Székház, Díszterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. I. em.

**A TUDOMÁNYOS OSZTÁLYOK
KÖZGYŰLÉSI PROGRAMJA**

**A NYELV- ÉS IRODALOMTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA,
A FILOZÓFIAI ÉS TÖRTÉNETTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
KEREKASZTAL-BESZÉLGETÉSE
2017. május 5. (péntek), 14.00–16.30**

**GONDOLKODÁSMÓDOK: KÉPELMÉLETEK
ÉS NYELVELMÉLETEK**

1. Bevezetés

Kertész András, az MTA rendes tagja

2. Problémafelvetés

Pléh Csaba, az MTA rendes tagja

3. Képeleméletek

Nyíri Kristóf, az MTA rendes tagja

4. Nyelvelméletek

Kenesei István, az MTA levelező tagja

5. Beszélgetés

A beszélgetést vezeti: *Pléh Csaba, az MTA rendes tagja*

Helyszín: MTA Könyvtár és Információs Központ,
Konferenciaterem
1051 Budapest, Arany János u. 1. II. em.

**A NYELV- ÉS IRODALOMTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA,
A FILOZÓFIAI ÉS TÖRTÉNETTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA,
A GAZDASÁG- ÉS JOGTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE**
2017. május 12. (péntek), 9.30–13.30

**OKOK ÉS OKOZAT
A MAGYAR NYELV FINNUGOR ROKONSÁGÁVAL
KAPCSOLATOS VÉLEKEDÉSEK
A KÖZGONDOLKODÁSBAN TÖRTÉNETI,
SZOCIOLÓGIAI ÉS SZOCIÁLPSZICHOLÓGIAI
MEGKÖZELÍTÉSBE**

Elnök:

Bakró-Nagy Marianne, az MTA doktora

Megnyitó

Kertész András, az MTA rendes tagja

Bevezető

Bakró-Nagy Marianne, az MTA doktora

**A (magyar) finnugrisztikának még mindig legitimálnia kell
önmagát?**

Prof. dr. Johanna Laakso

A „nyelvrokonság” terminus fogalomtörténeti fordulatai

Békés Vera, a filozófiai tudomány kandidátusa

**Néprokonság és néprokonítás: eszmei és politikai előfeltételek
a két világháború között**

Ablonczy Balázs PhD

Szünet

**Összeesküvés-elméletek és az Alternatív Igazság vonzereje
(Miért vonzóak a finnugor nyelvrokonságot megkérdőjelező
megközelítések?)**

Krekó Péter PhD

Vitaindítók

A nyelvünk és népünk előéletéről fabrikált tévtanok háttere

Honti László, az MTA rendes tagja

Őstörténet és társadalmi tudat

Róna-Tas András, az MTA rendes tagja

Vita

A konferencia zárása

Helyszín: MTA Székház, Felolvasóterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. I. em.

**A NYELV- ÉS IRODALOMTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE**

2017. május 15. (hétfő), 9.00–17.00

**„... ÉS PALOTA ÉPÜL A PUSZTA BESZÉDBŐL”
A 200 ÉVES ARANY JÁNOS**

9.00–12.00

Elnök:

Korompay H. János, az MTA doktora

Az Aristophanés-fordítások új kiadásának elvei

Bolonyai Gábor, az irodalomtudomány kandidátusa

**Többynyelvű kritikai kiadás. Arany János Szentivánéji
álom-fordítása**

Paraizs Júlia PhD

**Egyéni emlékezet és közösségi tudás. Arany János
Dalgyűjteménye (1874)**

Csörsz Rumen István PhD; Rudas Márta PhD

Hozzászólások

Szünet

Arany János széljegyzeteiről

Hász-Fehér Katalin PhD

**Vers és (életrajzi) kontextus. Az 1860 után keletkezett
Arany-versek datálásának néhány tanulsága**

S. Varga Pál, az MTA rendes tagja

Arany János hivatali levelei az Akadémián.
A kritikai (újra)kiadás szükségessége és lehetőségei
Kovács József PhD

Hozzászólások

13.30–17.00

Elnök:

Imre László, az MTA rendes tagja

**Egy Arany-vers észrevétlen bibliai utalása mint
hermeneutikai kérdés**

Dávidházi Péter, az MTA rendes tagja

A Toldi-dilógia

Szőrényi László, az MTA doktora

**„Szeresd a magyart, de ne faragd le”. A csinosodás
program és visszavonása a *Toldi* és a *Toldi estéje* példáján**

Milbacher Róbert PhD

Arany János, a parodista

Tarjányi Eszter, az irodalomtudomány kandidátusa

Hozzászólások

Szünet

Arany János és a romance

Nyilasy Balázs, az irodalomtudomány kandidátusa

Arany János verses novellája

Kovács Gábor PhD

Az őstörténet mint poétikai probléma

(Arany János: *Buda halála*)

Szilágyi Márton, az MTA doktora

Hozzászólások

Helyszín: MTA Székház, Felolvasóterem

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. I. em.

**A FILOZÓFIAI ÉS TÖRTÉNETTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE**

2017. május 18. (csütörtök), 10.00–16.00

ÉRTELMISÉGI VÁLASZUTAK 1945 UTÁN

10.00–12.30

**Az írói, művészi elit és a politikai változások a második
világháborút követő években**

Standeisky Éva, az MTA doktora

Lukács György és tanítványai

Weiss János, az MTA doktora

Kodály Zoltán

Péteri Lóránt PhD

Klaniczay Tibor pályakezdeté

Tóth Zsombor PhD

Szenczi Miklós és Országh László

Frank Tibor, az MTA levelező tagja

Szent-Györgyi Albert és Bay Zoltán

Palasik Mária, a történelemtudomány kandidátusa

Szünet

13.30–16.00

**Kényszerek és választások: Történezsorsok
a II. világháború utáni Magyarországon**

Romsics Ignác, az MTA rendes tagja

Ravasz László

Hatos Pál PhD

Jakó Zsigmond és Imreh István

Both Noémi Zsuzsanna, PhD-hallgató

Ortutay Gyula

Paládi-Kovács Attila, az MTA rendes tagja

„A próbálkozó demokrácia” kortárs krónikása: Bibó István

Gyarmati György, az MTA doktora

Mátrai László kortársai között

Hunyady György, az MTA rendes tagja

Helyszín: MTA Székház, Felolvasóterem

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. I. em.

A MATEMATIKAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE
2017. május 23. (kedd), 14.00

**ÚJABB EREDMÉNYEK A DIOFANTIKUS
SZÁMELMÉLETBEN**

- 14.00–14.10   Az Erdős Pál-díj ünnepélyes átadása
- 14.00–14.10   Megnyitó – **A Debreceni Számelméleti Iskola**
Győry Kálmán, az MTA rendes tagja
- 14.10–14.30   **Multiplikatív struktúrák és az összeadás**
Pintér Ákos, az MTA doktora
- 14.30–14.50   **Egységegyenletek és alkalmazásaik**
Hajdu Lajos, az MTA doktora
- 14.50–15.10   **Effektív eredmények diofantikus egyenletekre**
Bérczes Attila, az MTA doktora
- 15.10–15.30   Szünet
- 15.30–15.50   **Görbék és diofantikus egyenletek**
Tengely Szabolcs PhD
- 15.50–16.10   **Polinomiális diofantikus egyenletek**
Pink István PhD
- 16.10–16.30   **Kombinatorikus diofantoszi problémák**
Varga Nóra PhD

Helyszín: MTA Székház, Nagyterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. II. em.

AZ AGRÁRTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA

TUDOMÁNYOS ÜLÉSE

2017. május 18. (csütörtök), 9.00–12.15

NÖVÉNYEK AZ ÉLHETŐ JÖVŐÉRT „FASCINATION OF PLANTS DAY”

- 9.00–9.10   **Köszöntő**
Barnabás Beáta, az MTA rendes tagja, az MTA főtitkárhelyettese, a „Fascination of Plants Day” nemzetközi akció hazai programjainak védnöke
- 9.10–9.30   **A „Fascination of Plants Day” akció és céljai**
Febér Attila, az MTA doktora
- 9.30–9.50   **A gabonafélék fagyállóságának molekuláris szabályozása – gének és környezeti tényezők interakciója**
Galiba Gábor, az MTA doktora; Soltész Alexandra PhD; Vágújfalvi Attila PhD; Novák Aliz; Boldizsár Ákos; Gierzyk Krisztián; Ádám Éva PhD; Kozma-Bognár László PhD
- 9.50–10.10   **A kalászos gabonafélék egyedfejlődésének környezetfüggő szabályozása**
Karsai Ildikó, az MTA doktora
- 10.10–10.30   **A tápanyag- és vízellátottság hatása búzafajták fehérjeprodukcójára**
Jolánkai Márton, az MTA doktora; Kassai M. Katalin PhD; Nyárai H. Ferenc; Szentpétery Zsolt
- 10.30–10.50   **Még a gyommagvak is csodálatosak!**
Pintér Csaba; Kazinczi Gabriella, az MTA doktora

- 10.50–11.10 **Van-e a növényeknek immunrendszerük? – Aktív védekezés a kórokozók ellen**
Király Lóránt PhD; Barna Balázs, az MTA levelező tagja
- 11.10–11.30 **A búza fuzáriumfertőzöttségének egyes agroökológiai tényezői**
Tarnava Ákos PhD; Kassai M. Katalin; Adnan Eser; Kempf Laura; Világi Ildikó
- 11.30–11.50 **A zöldségfogyasztás és az egészség kapcsolata, összefüggésben a bioaktív anyagokkal**
Hejtes Lajos, az MTA doktora
- 11.50–12.10 **A szőlőtermesztési kutatások társadalmi és gazdasági szerepe a 21. században**
Kocsis László, az MTA doktora
- 12.10–12.15 **Zárszó**
Febér Attila, az MTA doktora

Helyszín: MTA Székház, Nagyterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. II. em.

**AZ AGRÁRTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA,
A KÉMIAI Tudományok Osztálya
Tudományos Ülése
2017. május 25. (csütörtök), 10.00–12.40**

**A Gyógynövénykutatás Aktuális
Írányai és Eredményei**

Levezető elnök:

Dr. Máthé Imre, az MTA doktora

- 10.00–10.10   **Megnyitó**
Dr. Máthé Imre, az MTA doktora
- 10.10–10.35   **Az opiát alkaloidok előállításának új irányai**
Bernáth Jenő, az MTA doktora
- 10.35–11.00   **Farmakológiailag követett növényi
szekunderanyag-izolálások sikerei és kudarcai**
Hobmann Judit, az MTA doktora
- 11.00–11.25   **Illóolajok antibakteriális és gyulladáscsökkentő
szerepének vizsgálata in vitro és in vivo
modellekben**
Horváth Györgyi PhD
- 11.25–11.50   **A növényi stressz és a speciális anyagok
képződése**
Radácsi Péter PhD
- 11.50–12.15   **Biztonságossági és minőségi szempontok a
növényi készítmények vizsgálatában**
Csupor Dezső PhD

12.15–12.40 **A molekuláris genetika és a biotechnológia szerepe napjainkban a minőségi drogelőállításban**

Zámboriné Németh Éva, az MTA doktora

Helyszín: MTA Székház, Felolvasóterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. I. em.

AZ ORVOSI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
Klinikai Idegtudományi Bizottsága,
A NEMZETI AGYKUTATÁSI PROGRAM
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE
2017. május 12. (péntek), 14.30

A HAZAI IDEGTUDOMÁNYI KUTATÁSOK
ÚJABB EREDMÉNYEI

Levezető elnök:

Hortobágyi Tibor PhD; Ábrahám István, az MTA doktora

- 14.00–14.30   Regisztráció
- 14.30–14.45   **A Nemzeti Agykutatási Program jelentősége a magyar idegtudományban: az eredmények áttekintése és jövőkép**
Oberfrank Ferenc, tudományos igazgatóhelyettes (MTA NAP)
- 14.45–15.00   **Klinikai, genetikai és in vitro vizsgálatok szkizofréniában**
Réthelyi János PhD (MTA-SE NAP Molekuláris Pszichiátriai Kutatócsoport)
- 15.00–15.15   **Az agyi mikroerek átmérőjét befolyásoló faktorok hatása az agyi vérkeringésre**
Oláb László PhD (MTA-DE NAP Neurovaszkuláris Kutatócsoport)
- 15.15–15.30   **A központi autonóm idegrendszer szerepe paroxysmális neurológiai betegségekben**
Janszky József, az MTA doktora (MTA-PTE NAP Klinikai Idegtudományi Képző Kutatócsoport)

- 15.30–15.45 **Paradigmaváltás a mozgászavarok vizsgálatában és kezelésében**
Kovács Norbert PhD (MTA-PTE NAP Klinikai Idegtudományi Képző Keresztintézményi Kutatócsoport)
- 15.45–16.15 Szünet
- 16.15–16.30 **Immunmediált motoneuron-károsodások**
Engelhardt József, az MTA doktora (SZTE Neurológiai Klinika)
- 16.30–16.45 **Biomarkerek vizsgálata izomdisztrófiákban**
Pál Endre PhD (PTE Neurológiai Klinika)
- 16.45–17.00 **Ingergazdag környezet és a PACAP protektív hatásának vizsgálata Parkinson-kórmodellekben**
Tamás Andrea PhD (MTA-PTE NAP PACAP Kutatócsoport)
- 17.00–17.15 **A neurotrophin-receptor dinamikája Alzheimer-kórban, élő humán idegsejteken: egyedimolekula-detekciós vizsgálatok**
Barabás Klaudia PhD (MTA-PTE NAP Neuroendokrinológiai Kutatócsoport)
- 17.15–17.30 **Az MTA-PTE NAP Klinikai Idegtudományi Képző Keresztintézményi Kutatócsoport módszerei és eredményei**
Orsi Gergely PhD (MTA-PTE NAP Klinikai Idegtudományi Képző Keresztintézményi Kutatócsoport)

17.30

Záró gondolatok

*Hortobágyi Tibor (MTA-DE NAP Neuropatológiai
Kutatócsoport); Ábrahám István (MTA-PTE NAP
Molekuláris Neuroendokrinológiai Kutatócsoport)*

Helyszín: MTA Székház, Kisterem

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. II. em.

A MŰSZAKI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA

Elektrotechnikai Tudományos Bizottsága

TUDOMÁNYOS ÜLÉSE

2017. május 16. (kedd), 14.00–18.00

ELEKTROMECHATRONIKA

A TUDOMÁNYOS KUTATÁS ÉS AZ IPARI FEJLESZTÉS KAPCSOLATA A VILLAMOSENERGIA-ÁTALAKÍTÓK ÉS -TÁROLÓK TERÜLETÉN

- 14.00–14.10   Köszöntő
Vajda István, az MTA doktora
- 14.10–15.45   **Ipari elektrotechnikai kutatások
Magyarországon – a Gyártói Műhely előadásai**
Siemens Hungary Zrt.
Thyssenkerupp Presta Hungary Kft.
Hyundai TCH Kft.
evosoft Hungary Kft.
Audi Hungaria Zrt.
PowerQuattro Teljesítményelektronikai és Építőipari Zrt.
Grundfos Magyarország Gyártó Kft.
Robert Bosch Kft.
- 15.45–16.05   Szünet
- 16.05–18.00   **Elektrotechnikai kutatások a felsőoktatásban –
a Felsőoktatási Műhely – mestereinek és
tanítványaiknak – bemutatkozása**
ÓE KVK Automatika Intézet
Vajda István, az MTA doktora
Dineva Adrienn, doktorjelölt
PTE MIK Informatika és Villamos Intézet
Kvasznicza Zoltán PhD

Müller Péter, PhD-hallgató
BME GPK Mechatronika, Optika és Gépészeti
Informatika Tanszék
Korondi Péter, az MTA doktora
Budai Csaba, doktorjelölt
PTE MIK Villamosmérnöki és Információs
Rendszerek Tanszék
Fodor Attila PhD
Neukirchner László, doktorjelölt
ME Elektrotechnikai és Elektronikai Intézet
Blága Csaba PhD
Bodnár István PhD
SZIE Automatizálási Tanszék
Kuczmann Miklós, az MTA doktora
Horváth Krisztián, PhD-hallgató

Helyszín: MTA Székház, Kisterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. II. em.

A KÉMIAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA

EMLÉKÜLÉSE OLÁH GYÖRGY NOBEL-DÍJAS KÉMIKUS,
TISZTELETI TAG ELHUNYTA ALKALMÁBÓL

2017. május 3. (szerda), 10.00

Megnyitó

Joó Ferenc, az MTA Kémiai Tudományok Osztályának elnöke

Köszöntő

Török Ádám, az MTA főtitkára

ELŐADÁSOK

Levezető elnök:

Huszthy Péter, az MTA levelező tagja

Oláh György (1927–2017): A tudós és habitusa

Hargittai István, az MTA rendes tagja

Szünet

Hidrogén tárolása homogén katalitikus kémiai rendszerekben

Joó Ferenc, az MTA rendes tagja

Szerves vegyületek szerkezettől függő energiája

Furka Árpád, a kémiai tudományok doktora

Ciklusos béta aminosavak: hihetetlen gazdagság

Fülöp Ferenc, az MTA rendes tagja

**Szuper, erős és gyenge savak reakcióinak in situ
spektroszkópiai követése**

Horváth István Tamás, az MTA doktora

Ebédszünet (fogadás)

ELŐADÁSOK

(14.00)

Levezető elnök:

Joó Ferenc, az MTA Kémiai Tudományok Osztályának elnöke

Hogyan befolyásolja a primer szerkezet elágazó láncú polipeptidek térszerkezetét és konjugátumaik in vivo biodisztribúcióját, in vitro sejtfelvételét?

Hudecz Ferenc, az MTA rendes tagja

A karbénkatalizált benzoin-kondenzáció mechanizmusa

Nyulászi László, az MTA doktora

Egy spontán végbemenő S_N reakció volna a fehérjék Achilles-sarka?

Perczel András, az MTA rendes tagja

A ciklodextrin-fehérje kölcsönhatások gyakorlati jelentősége

Szente Lajos, az MTA doktora

A Nobel-díjat követő évek

Molnár Árpád, a kémiai tudományok doktora

Zárszó

Joó Ferenc, az MTA Kémiai Tudományok Osztályának elnöke

Helyszín: MTA Székház, Nagyterem

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. II. em.

A BIOLÓGIAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE
2017. május 11. (csütörtök), 12.30–16.00

**ÚJ FRONTOK ÉS NEMZETKÖZI TRENDK
A RESTAURÁCIÓS ÖKOLÓGIÁBAN ÉS
A KONZERVÁCIÓBIOLÓGIÁBAN**

Levezető elnök:

Podani János, az MTA rendes tagja

Ökológia, biodiverzitás és ökoszisztéma-szolgáltatások

Tóthmérész Béla, az MTA doktora

Az ökológia elméleti és a restaurációs ökológia gyakorlata

Török Péter, az MTA doktora

**Funkcionális jelleg szerepe a konzervációbiológiában és
a restaurációban**

Botta-Dukát Zoltán, az MTA doktora

Alternatív és innovatív módszerek gyepkezelésben

Valkó Orsolya PhD

Szikes vízterek megőrzése – kovaalga-diverzitás és indikáció

Stenger-Kovács Csilla PhD

**Kulturális örökségünk szerepe a biodiverzitás
megőrzésében**

Deák Balázs PhD

Szünet

Levezető elnök:

Padisák Judit, az MTA Ökológiai Tudományos Bizottságának elnöke

A gyárudvar mint az ökológiai restauráció célterülete

Török Katalin PhD

A természetes erdők biodiverzitásának megőrzése és helyreállítása

Ódor Péter PhD

Fás legelők és tradicionális gazdálkodás

Hartel Tibor PhD

Ökológiai gazdálkodás és természetvédelem

Drexler Dóra PhD

Hagyományos módszerek a gyepek kezelésében

Penksza Károly, az MTA doktora

Restaurációs projektek a gyakorlatban

Takács Gábor

Az előadások időtartama 15 perc.

Helyszín: MTA Székház, Kisterem

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. II. em.

A GAZDASÁG- ÉS JOGTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE
2017. május 16. (kedd), 9.30–16.00

**A MUNKA JÖVŐJE, A TUDOMÁNY ÉS
A TANULÁS A XXI. SZÁZAD VILÁGÁBAN**

Elnök:

Béhyácz Iván, az MTA rendes tagja, a Gazdaság- és Jogtudományok Osztályának elnöke

Történelmi és etikai összefüggések

Erdő Péter, az MTA rendes tagja

A munka a közgazdaság-tudományban

Fazekas Károly, a közgazdaság-tudomány kandidátusa

**Az ipari fejlődés a tudásalapú társadalomban és a munka
jövője**

Szalavetz Andrea, az MTA doktora

A szakképzés a tudásalapú társadalomban

Köllő János, az MTA doktora

**A készségek és az oktatás követelményrendszere
a tudásalapú társadalomban**

Varga Júlia, a közgazdaságtudomány kandidátusa

Az élethosszi tanulás és a felsőoktatási rendszerek jövője

Simai Mihály, az MTA rendes tagja

Szünet

Kerekasztal: **A munka és a tanulás jövője Magyarországon:
rövid és hosszabb távú feladatok**

Moderátor: *Chikán Attila, az MTA rendes tagja*

Bevezető felszólaló: *Bojár Gábor, a budapesti Aquincum Institute of
Technology alapítója*

Helyszín: MTA Székház, Felolvasóterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. I. em.

**A FÖLDTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA,
AZ MTA KÖRNYEZETTUDOMÁNYI ELNÖKI
BIZOTTSÁGA (KÖTEB),
AZ MTA KÖTEB „ENERGETIKA ÉS KÖRNYEZET”
ALBIZOTTSÁGA,
A MŰSZAKI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA,
A FIZIKAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA,
AZ AGRÁRTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE
2017. május 17. (szerda), 9.30–12.45**

**A PAKS II. ATOMERŐMŰ TELEPHELY-VIZSGÁLATÁNAK
TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEI**

Levezető elnök:

Ádám József, az MTA rendes tagja; Horváth Ákos PhD

- 9.30–9.45   **Megnyitó**
Németh Tamás, az MTA rendes tagja
- 9.45–10.10   **A telephelyvizsgálat a nukleáris biztonság
szolgálatában**
Aszódi Attila PhD, kormánybiztos
- 10.10–10.35   **Földtani, tektonikai kutatások**
Horváth Ferenc, az MTA doktora
- 10.35–11.00   **Szeizmológiai kutatások, a földrengésveszély
jellemzése**
Tóth László, szeizmológus
- 11.00–11.25   **Hidrogeológiai kutatások**
Mező Gyula, hidrogeológus

- 11.25–11.50 **Atomerőmű a Duna mellett**
Józsa János, az MTA levelező tagja
- 11.50–12.15 **Kihívások és válaszok: a külső veszélyek
kezelése a korszerű tervezési gyakorlatban**
Katona Tamás János, az MTA doktora
- 12.15–12.45 **Kérdések és válaszok / Zárszó**
Aszódi Attila PhD, kormánybiztos

Helyszín: MTA Székház, Nagyterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. II. em.

A FIZIKAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA

TUDOMÁNYOS ÜLÉSE

2017. május 10. (szerda), 10.00–13.15

A 2017. évi Fizikai Fődíj és a Fizikai Díjak átadása

A díjakat átadja: *Sólyom Jenő, az MTA rendes tagja, a Fizikai Tudományok Osztályának elnöke*

A Fizikai Fődíj 2017. évi kitüntetettjének előadása

A Fizikai Fődíj 2017. évi kitüntetettje

A Fizikai Tudományok Osztálya 2014–2016. évi Beszámolója

Sólyom Jenő, az MTA rendes tagja, a Fizikai Tudományok Osztályának elnöke

A Fizikai Tudományok Osztálya Tudományos Bizottságainak 2014–2017. évi Beszámoló

A tudományos bizottságok elnökei

Szünet (11.30–11.45)

A FIZIKA FEJLŐDÉSI IRÁNYAI

Levezető elnök:

Sólyom Jenő, az MTA rendes tagja, a Fizikai Tudományok Osztályának elnöke

Interdiszciplináris fizika –

Femtosekundumos lézerimpulzusok a természetben

Juhász Tibor, az MTA külső tagja

Numerikus elektronfizika ionizált gázokban

Donkó Zoltán, az MTA doktora

A kvantummechanikától a kvantumtechnológiáig

Domokos Péter, az MTA levelező tagja

Helyszín: MTA Székház, Nagyterem

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. II. em.

A FIZIKAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
Szilárdtest-Fizikai Tudományos Bizottsága
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE
2017. május 10. (szerda), 14.00–16.45

**ÚJABB EREDMÉNYEK A KONDENZÁLT
ANYAGOK FIZIKÁJÁBAN**

Levezető elnök:

*Virosztek Attila, az MTA doktora, a Szilárdtest-fizikai Tudományos
Bizottság elnöke*

Atomi méretű memóriák

Halbritter András, az MTA doktora

**Kétdimenziós elektronrendszerek személyre szabása réteges
anyagok heterostruktúráiban**

Nemes-Incze Péter PhD

Grafént tranzisztor hangolható spin- és töltésárammal

Vancsó Péter PhD

Szünet (15.15–15.30)

Mágnesség optikai rácson ultrahideg atomokkal

Szirmai Gergely PhD

**Mágnesség kialakulása nanogömbökre növesztett
ultravékony vasrétegekben**

Merkel Dániel PhD

**Nemkollineáris spinszerkezetek mágneses
vékonyrétegekben**

Rózsa Levente PhD

Az előadások tervezett időtartama 20 perc + 5 perc kérdések.

Helyszín: MTA Székház, Nagyterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. II. em.

A FIZIKAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
Atommagfizikai Tudományos Bizottsága,
Csillagászati és Űrfizikai Tudományos Bizottsága,
Részecskefizikai Tudományos Bizottsága
KÖZÖS TUDOMÁNYOS ÜLÉSE
2017. május 11. (csütörtök), 10.00–13.00

AZ ELEMÉK SZÜLETÉSE

Levezető elnök:

Szabados László, az MTA doktora, a Csillagászati és Űrfizikai Tudományos Bizottság elnöke

Nyitó gondolatok

Horváth Dezső, a fizikai tudományok doktora, a Részecskefizikai Tudományos Bizottság elnöke; Krasznahorkay Attila, az MTA doktora, az Atommagfizikai Tudományos Bizottság elnöke; Szabados László, az MTA doktora, a Csillagászati és Űrfizikai Tudományos Bizottság elnöke

Az első elemek és az ősrobbanás

Csótó Attila, a fizikai tudományok doktora

Nucleosynthesis in Stars – We Are Born of Stardust

Maria Lugaro PhD

Nukleáris asztrofizika a laboratóriumban

Gyürky György, az MTA doktora

Szünet (11.45–12.00)

Szupernóvák és geológia

Tóth Imre, az MTA doktora

A kozmosz vegykonyhái és a csillagok születése – intersztelláris molekulafelhők

Tóth L. Viktor PhD

Helyszín: MTA Székház, Nagyterem

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. II. em.

